

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrata:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracija in ekspedicija na
štarem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji veĵa:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja po trikrat na teden in
v torek, četrtek in soboto.

Nemčurstvo vsčipnjeno.

Hej! Je bilo soboto in pondeljek vpitje, krik, cvilenje in javkanje v ljubljanskem „Tagblattu“! Človek bi bil mislil, kdo vé, kaj se je zgodilo „scertljani“ svojati nemčurški, ker je njen list plat zvoná bil kakor da bi bil kdo vse nemčurško gnjezdo zažgal, in je lajal nad dvema osebama duhovskega stanu, kakor da bi bila vsi nemčurški čedi vratove zavila.

Zakaj je tako divjal ta predrzni in razvajeni list, to bo našim bralcem že znano, ker smo že v zadnjem listu na kratko omenili; tudi smo povedali, da se „Tagblatt“ ni zakadil v oni (nemški) članek, ki pojasnuje, da slovenske cerkve prav ravnaajo, da ne naročajo svojih zvonov več pri Samassi, ampak zakadil se je v g. stolnega dekana ljubljanskega in gosp. Kluna, češ, da sta ona dala na svitlo ono „zabavljico“ (Schmähschrift). Zadnji je na to pisal „Tagblattu“, da on z glasovitim člankom ni v nobeni zvezi, in „Tagblatt“ je to priobčil; gledé prvega smo prepričani, da bo proti takemu zmerjanju in krivičnemu napadanju tudi trdno na noge stopil, — če se mu bo vredno zdelo tako zavrženemu listu, kakor je „Tagblatt“, kaj odgovoriti.

Predno nadaljujemo, naj bo tu še vnovič povdarjeno in konstatirano, da „Tagblatt“ ravno ker se ni zakadil v članek, marveč v izmišljena pisatelja njegova, ni ovrigel ne pike tega, kar ima oni spis v sebi. S tem je pa ta divji in umazani list sam pripoznal, da je toraj vse, česar so nemčurki poslanci in „liberalni“ listi Slovence dolžili, golo in hudobno obrekovanje.

Kaj pa je po vsem tem zadržaj „Tagblattovega“ razsajanja? V kratkem posneto to-le: Naj lije Samassa slabe zvonove, naj bo vrh tega nemčur, „liberalec“, sploh, karkoli hoče, a vendar je nesremno, predrzno, krivično ravnanje Slovencev proti njemu; najnesramnejše pa je, če se predrzne duhoven (kajti duhoven mora biti po „Tagblattovih“ mislih pisatelj onega članka) z dokazi, katerim „Tagblatt“ z najboljšo voljo ne more kaj, stopiti pred svet in opravičevati to, kar se Samassi godi. To nas spominja neke dogodbe, ki se je nekdanj na Turškem pripetila. Turšk uradnik je bil ogoljufal nekega posestnika za lepo svoto denarja. Ta gre uradnika k sodniku tožit in hoče s pričami dokazati, da ga je uradnik res ogoljufal. „Kaj?“ pa se zadere sodnik nad njim; „ni vam dosti, da obrekujete veljavnega in poštenega moža, vaša predrznost gre še tako daleč, da hočete dokazati, da je res, česar ga po krivem dolžite! Ta predrznost je nezaslišana! Namestu da bi ga prosili odpuščenja, mu hočete hudodelstvo še celó dokazati!“

Tak turški sodnik je „Tagblatt.“ Ni zadosti, da Slovenci krivico delajo „spoštovanemu g. Samassi in „slavni“ njegovi zvonarici, ne, tako predrzni so celo, da še to svoje ravnanje opravičiti hočejo, in to v članku, čegar resničnim dokazom še nemčurška sofistika do kože ne more. To je res nezaslišano, nezrečeno nesramno, tim nesramnejše, ker se neustrastni del „liberalne“ stranke zapeljuje k veri, kakor da bi cerkvena predstojništva po vsi pravici bila popustila Samasso. Res, nemški jezik nima dosti grdih besedi, s katerimi bi se taka predrznost in nesramnost kamnjala.

„Tagblattovo“ razsajanje kakor neotesano in pobalinsko je, pa nam je vendar-le porok, da smo našli pravo sredstvo zoper nemčurško trtno uš (phylloxera vastatrix), ki nam že toliko let na našem polji dela nezmerno škodo in se ne dá zatreti niti po protestih, interpelacijah, deputacijah, niti po prošnjah in opravičenih pritožbah, marveč nam tem silnejše leze za kožo in spodjeda korenine debela narodnosti naše, čim krepkejše se je branimo. Da, lahko se je posmehovati našemu „neumnemu“ prizadevanju; spreobrniti nemčurje in jih pripraviti z lepo do spoznanja, da nam krivico delajo, da so nehvaležni narodu in deželi, v kateri žive, če pomagajo oboje zatirati, dokler se jim pri vsem tem dobro godi; vse drugače pa je, če se Slovenci tudi v javnem življenju obrnemo od tistih, ki nas politično zatirajo in tako tudi spodkopavajo naš telesni in duševni blagor, če denemo take na suho, ki v naši deželi nočejo biti z nami. Saj naši nemčurji ravno tako delajo, ker ne dajo zaslužka nikomur, kateri ni njihove stranke, če niso k temu po drugih okoliščinah prisiljeni.

Po vsem tem res ne moremo zapopasti „Tagblattovega“ plat zvoná. Mi lahko živimo brez nemčurjev, če gredo danes vsi iz dežele, z ajdovico bomo kadili za njimi; če pa nemčurji ne morejo živeti brez nas, no, zakaj se nam pa vedno posmehujejo! Če so tako moški, da v političnih zadevah nočejo nas med-se, naj pa še v drugih ostanejo sami med seboj. Naj nemčuršk trgovec prodaja le nemčurjem, nemčuršk rokodelc in obrtnik dela le ljudem svoje stranke; mi bomo držali se svojih in potem bomo videli, kdo bo prej odjenjal. Nerazumljivo nam je tudi to: Kako se strinja z

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

XVIII.

Tit dospé pred Jeruzalem.

Med tem, ko so se legije pričkale, kdo bo rimski cesar, vjelo je jeruzalemsko mesto nekaj mirnih dni, a kedar so tudi večerne legije vdale se Vespazijanu, zavrtel se je na novo bojni ples proti Jeruzalemu.

Tit je pripeljal egiptskih legij v Cezarejo, glavno rimsko stanišče v tej vojski. Potoma je pobiral vse vojake, kar jih je dobival po posadkah, in rimske kolone so se zdaj že v tretjič valile proti jugu, kjer jih je čakal takov boj, da se ne dado primerjati z njim najsilovitejši boji, kar so jih še imeli.

Mesto da so Judje porabili ugodni čas, ki so ga jim podajale znamenite svetovne do-

godbe, raje so se slabili sami med seboj. Že popreje smo bili omenili, da so v mestu tri stranke gospodovale. Simon s 15.000 mož se je vtaboril v gorenjem in nekoliko tudi v dolnjem mestu, Janez Giškalski s 6000 mož se je nastavil po tempeljnovi gori, Eleazar pa s 2400 mož v predvoru duhovnikov. S tempeljna strahovala se je tempeljnova gora, ž nje pa celo mesto. Kjer je le mogla, škodovala je stranka stranki. Zažigali so žitnice, v katerih je bilo toliko žita nasutega, da bi se moglo vse mesto več mesecev prehraniti. Naposled so požigali in morili zgolj zato, da so strastim svojim zadostovali. Sikarijci so včasih s tempeljnovi gore metali kamenje na duhovnike in mnoge pobili.

Z orjaškimi koraki se je bližal pogin Jeruzalemu. Preroki in Sin božji bili so prerokovali, da bo še ta rod videl razvaljenje mesta, in tudi med ljudstvom je šlo staro sporočilo napovedovajoče, da bo mesto izplenjeno in tempelj požgan takrat, kedar bodo prebivalci sami od sebe oskrunjali sveto prebivališče Najvišega. Vrh tega so se pogosto kazala pomenljiva zna-

menja, napovedovajoča strahovite dogodbe. Časih namreč je skrivnost, strahoviten šum se čul v tempeljnu, včasih pa so odmevali klici: „Bežite! Bežite! Hitimo od tod!“ Nastala je taka osupnjenost, da je neki občesposhtovan rabi zaklical: „O tempelj, o tempelj! zakaj se ziblje tvoje drobovje in zakaj sam sebe plašiš?“

Kristijani so se spominjali besedi Jezusovih, ter so začeli polagoma se umikati iz mesta, vzlásti od takrat, ko je bil potolčen Cestij Gal. Spominjali so se, kaj je bil svetoval njih božanski učitelj: „Kedar vidite, da je oblegla vojska Jeruzalem, vedite, da je razdjanje že blizo. Naj beži v gore, kdor bo v Judeji, naj hiti iz mesta, kdor bo v njem, in kdor bo kje drugje, naj se ne vrača.“ Vsa ta in enaka znamenja kazala so se sedaj: vojska Galova je zajela mesto, in gnjusoba razdjanja je bolj in bolj nastajala v tempeljnu.

Kristijanje pa so tudi za tega delj hitreje bežali iz mesta, ker sta bila prerokovala apostelna Peter in Pavel, da bo Bog v kratkem izročil oblast nekemu knezu, ki bo Jude po-

nemčursko ošabnostjo to, da pri zaničevanih Slovincih vendar-le beračijo za delo in za služek.

Mi bi tega ne mogli, smo premoški! Tako bodite tudi vi, — če morete.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. junija.

Avstrijske dežele.

Novi topovi za avstrijsko vojno se bodo po sklepu dotične komisije lili iz Uchatiusovega jeklenega bronca. Pruski tovarnar Krupp si je močno prizadeval, da bi se bili novi topovi naročili pri njem, in je bil zaradi tega sam prišel na Dunaj. Videvši, da se je komisija izrekla za Uchatiusove topove, obetal je, da prevzame tudi izdelavo Uchatiusovih topov. Ko so pred nekaj časom pri nas hoteli omisliti jeklene Kruppove topove, vprašali so tedaj Kruppa, bi li nam ne hotel poslati kakega izvedenca, ki bi naše tovarne učil izdelovati tako jeklo in take topove, pa je odgovoril, da to je skrivnost tovarne njegove, ktere nihče ne sme izdati. Tudi priprava jeklenega bronca je skrivnost generala Uchatiusa, in vendar se Krupp ponuja, da nam hoče liti take topove. Ne moremo tedaj drugače soditi nego da se je ta skrivnost Kruppu že izdala, ali pa da ta človek v svoji pruski prevzetnosti meni, da bode naša vlada, če pri njem naroči topove, podala natančen poduk, kako se jeklo pripravlja. Pa dasi naši nemčurski ustavoverci na vso moč goje prusaštvo, tako daleč vendar še nismo prišli, da bi avstrijska vojna take-rekoč bila v rokah pruskega tovarnarja, čegar izdelki so primeroma tudi veliko dražji, kakor pa izdelki domači. Uchatiusovi topovi izdelani v domačih tovarnah bodo namreč po 1150 gld. ceneji kakor topovi Kruppovi; pri 2000 topovih se bode tedaj prihranilo 2,300.000 gl., ktere bi bil sicer Krupp vtaknil v svoj žep. Sedaj ta dobiček ostane deželi. Stroji za izdelavo omenjenih topov v domačem arsenalu so namreč že naročeni in veljajo okolo 150.000 gld. Vsi stroški za novo topovje bodo v dveh letih znašali kakih 5 milijonov gold. Oggerski listi svoji delegaciji delegaciji priporočajo, da naj prevdari, v kormanski trdnjavi napraviti tovarno za Uchatiusove topove, da, da bi tudi Oggerska pri njih nekaj zaslužila in prihranila.

Prvo občno vradniško društvo avstrijsko je izdalo o revščini galiških vradnikov neko brošuro, ktera dokazuje, da te revščine so najbolj krivi judovski oderuhi. Ko bi pritožbe a odrtiji zadevale jezuite ali pa druge cerkvene rede, že davno bi jih bili zapodili iz dežele, pijavke judovke pa smejo delati, kar hočejo!

V zadnji številki „Golos“ piše o zvezi nemško-rusko-avstrijski, češ, da tudi ta zveza ni še razrušena.

Na Oggerskem so se bile pri volitvah razne stranke enkrat že hudo prijele. Iz Körmendskega okraja se namreč poroča, da se je bil med privrženci skrajne levične stranke Librikove pa liberalne stranke Udvarjeve vnel krvav pretep, pri katerem je bilo 20 ljudi lahko 5 pa tako hudo ranjenih, da je eden med njimi za ranami že umrl.

Srbski cerkveni kongres v Karlovcih se je za nedoločen čas odložil.

Vnanje države.

Bavarski rodoljubi so objavili oklic, v katerem svoje prijatelje opominjajo, da naj prijatelje spodbujajo, da naj pri prihodnjih volitvah volijo može, kteri bodo napravili mir med cerkvijo in državo ter svoji domovini ohranili samostojnost in veljavo, davke za vojno zmanjšali ter za pravico se potegovali. — Vrednik „bav. Vaterlanda“, ki je te dni stal pred portno sodnijo solnograško, češ, da je razžalil avstrijskega cesarja, je za nedolžnega spoznan.

Francoskim in belgijskim listom se je iz Dunaja telegrafiralo, da članek „Golosov“ o zvezi ruski in angleški je napravil veliko hrupa, in boje se, da Pruska ne bi zopet iskala prilike pričeti vojsko in na novo pokazati svojo moč. „Dotični članek „Golosov“, piše Germanija, ni le na Dunaju naredil veliko hrupa, ampak povsod; pa nismo se toliko zanj zmenili, ker se ne sme tolikaj gledati na časniške spise, ampak na dogodke. Istina pa je, da Ruska in Angleška ste se dogovorile, da hočete ohraniti mir. O zvezi ruski in angleški pa se vsled tega še ne more govoriti. Novica, da Pruska zopet išče vojske, prišla je od napačno podučene strani. Vojska bila je blizu, to je res, in sicer bi bila zadela zopet Francosko. Pa Gorčakov sam nam bode pritrnil, da se je to krepko zabranilo. Proti komu hoče tedaj Pruska pokazati svojo moč? Edino le proti Rusiji, pa nihče ne bode verjel, da bi

naši politikarji sedaj to nameravali. Sčasoma se boste te dve državi prijele na bojišču, pa sedaj še ni sile.“

O razpustu narodne skupščine francoske se zopet veliko govori in piše. Konservativci se hočejo liberalcem krepko ustaviti in obravnave zavleči do prihodnje jeseni, da bi nove volitve bile še le na pomlad l. 1876. Levičniki pa, kakor piše „Moniteur“, nameravajo skupščini predložiti postavo, ktera določuje, kaj ima skupščina, preden se razide, še izvršiti.

Ruski car se bode iz Emskih toplic čez Česko vrnil domov. Naš cesar se bode pri tej priliki podal v Homotov ter odondod ruskega cara spremljal do avstrijske meje. Dasi ni čutiti, da bi vladarja spremljevali kaki ministri ali državniki, vendar ta shod ni brez vsega pomena, ker priča, da prijaznost med Avstrijo in Rusijo se čedalje bolj utrjuje.

Zanzibarskemu sultanu, ki sedaj biva v Londonu, se je te dni predstavilo društvo, kterege namen je odpraviti kupčevanje se sužniki, ter se je britko prižilo, da v njegovih deželah ta kupčija še ni odpravljena. Sultan je jako prijazno sprejel društvene zastopnike ter obljubil jim, da si bode prizadeval njihove želje spolniti in to kupčevanje čisto odpraviti.

Izvirni dopisi.

Iz Trsta, 21. junija. „Edinost“ so vrgli v Sočo, tabor pa so poslali v april — s tem sta povedana pglavitna sklepa včerajšnjega V. občnega zbora društva „Edinosti“, ki je bil na Proseku. Reč je taka-le: Že o prvem glasu, da misli naše politično društvo izdajati svoj časopis, zastokali so kolovodje „Soče“, boječi se za njen obstanek po porodu novega lista. Obrnili so se do svojih prijateljev v Trstu, pa niso koj nič opravili, ker odsek izvoljen v IV. občnem zboru, da pretehta to vprašanje, je sklenil, da se ima časnik izdajati. Kar pa se ni posrečilo prijateljem „Soče“ v odseku, prodrlo je v občnem zboru, namreč, da se ima pogodba skleniti s „Sočo“ in namenjeni list ž njo združiti. Upali smo, da dobimo spet dober list, ki se bo potegoval za vse pravice zatiranih Slovencev ter mir ohranil med nami in program je bil tudi že v tem smislu sestavljen, ali naše upanje je proč, list, naj se kliče „Soča“ ali „Edinost“, bo le strankarski list in mi ga ne moremo naprej pripo-

koril, njih mesta razsul, Jeruzalem pa oblegel. Takrat bodo sestradane žene svojo lastno deco jedle, možje pak, razcepljeni v stranke, bodo se med seboj klali. Kedar se bo sovražnik mesta polastil, takrat se bo ženam slabo godilo, hčere bodo skrunjene, sinovi poklani, možje pak v sužnost odpeljavani, a to iz tega ker so zasmehovali Sina božjega, ker ga niso priznali, da-si se je z mnogimi čudeži spričal.

Kristijanje tedaj so brzo hiteli iz dežele, na katero se je razlival srd božji; mnogi so pobegnili v Pelo unstran Jordana pod oblast Agripino, kjer so v miru in varstvu božjem živeli, med tem ko je ta stran Jordana besnila vojskina burija. Tudi oni, kteri so najdalje ostali na Judovskem, prepeljali so se bili na uno stran, preden je Tit mesto zajel. Med temi poslednjimi bila je tudi udova Eleazarjeva, Marija, njena hči, pa Abigail in Dina.

Daniel ni hotel iti ž njimi, ostal je pri Hananiju, kteremu so zastonj prigovarjali, naj se umakne iz mesta, ni se dal preprostiti. Ostal je v mestu nekaj zato, da bi pomagal zaostanim, če bi bilo potreba, nekaj pa zato, ker se

je nadejal, da o viharnem vojskinem času hoče pridobiti novih vernikov Kristusu.

Nahamani pa se je bil zgubil; nikdo ni znal, kje biva. Nekaj mesecev poprej odšel je bil v Tirzo k Demi, od koder ga ni bilo nazaj in tudi nikakega sporočila.

Hanani in Daniel tedaj sta se dala zajeti z drugimi Judi, hotela sta pretrpeti vse one nadloge, ktere so bile odmenjene zavrženemu narodu.

Na spomlad 70. leta so se rimske kolone na poldrugo uro mestu približale. Iz Gabat Savla, nekega sela, hotel je Tit s 600 konjiki ogledati obzidje, ali ko se je približal stolpu Psefinu na zahodu novega mesta, planili so Judje nad njega, prebili konjico in zadržili v beg. Tit sam bi bil poginil, da ga ni brzi njegov konj kot blisek odnesel nazaj v ležišče.

Drugi dan se je vse rimsko vojaštvo pomaknilo še malo naprej ter posedlo severne višave, od koder se je jako lepo in dobro videlo v mesto. Veličastno je stolovala hči sijonska na štirih višinah zastražena z orjaškimi zidinami in mnogimi stolpi, čez vse pa

se je vznašal tempelj in zrl kot oko božje na mesto in daleč po deželi. Po južnej strani sijonskega griča širilo se je gorenje mesto Davidovo opasano z enim obzidjem in zaslonjeno s šestirimi stolpi, med kterimi so se neskončno lepo odlikovali Hipik, Fazel in Mariamne, pa palača Herodova, ki je na severozahodnem vogalu opasana bila z umetnimi vrtovi in zaslonjena s trideset vatlov visokim obzidjem. Na severovzhod od griča sijonskega stala je po enej strani zelo strma gora Morija ali gora tempeljnova, in še dalje na sever se je širilo dolenje mesto po akrijskem brdu; na enej strmini stal je grad Antonija, kjer je bilo besno ljudstvo posekalo rimske vojake. Tudi ta predel mestni bil je obzidan, ž njim se je skupaj držalo novo mesto ležeče po Bezeti, okrog kterege se je vilo tretje obzidje. Troje obzidje in več kot 150 stolpov tedaj je bilo treba prebiti, preden so Rimci upati mogli, da dosepejo do zadnje gradbe upornega mesta, v katerem je stanovalo na tisoče ljudi, ki so bili zakleli se, da raje poginejo nego se udajo.

(Dalje sledi.)

ročati; morebiti, da nam bo to pozneje mo- goče — Bog daj! Da ni to le golo sumničenje, dokaže se s tem, da je „Soča“ postavila kot poglavitni pogoj pogodbe, da bo list vredovan po „svobodnjaških“ načelih. Kako „Soča“ to razumeva, vidi se iz njenih listov, ki so polni osebnih napadov, posebno na duhovščino. Sicer je za nas tržaške Slovence ta „sprava“ tudi sramotna, češ, da ne moremo sami izdajati dvakrat na mesec lista, posebno zdaj, ko je bilo že vse za izdavanje pripravljeno! „Soča“ sme, se ve da, biti zadovoljna, ker se s tem, da zadobi novih udov, morda reši pogina, kteremu je menda že z velikimi koraki šla naproti.

Kakor niso obveljali odsekovi sklepi za list, tako ni obveljal odborov sklep, naj bi bil tabor letos v jeseni, ampak je obveljalo, da ima biti še le spomladi, menda aprila meseca, ka-li? Društvenik, ki je to nasvetoval, sme ponosen biti na to, da je podrl s svojim sicer krepko donečim jezikom že tri reči: „Narodni dom“, časopis in tabor. Da njegovi nasveti večidel obveljajo, krivo je to, da ga ni govornika, ki bi se mu krepko upiral, ker tisti, ki bi lahko kaj storili, odtegujejo svoje moči narodu, kterega le z ustmi in med prijatelji ljubijo.

Na Dunaju, 20. jun. (Procesije.) Na Dunaju se različne procesije vsaki dan vidijo. Pojdi proti večeru v Prater — lej cele vrste ljudstva peš in na vozu, kako se gujete, vklanja, smehlja in razgleduje! Na ušesa ti doni godba za godbo, oči ti mami napis za napisom vabeč na vino, pivo, pečenko. Ljudstvo vživa.

Poglej nekoliko po ulicah napise spodnjih nadstropij: „Café, Restauration, Hotel“ etc.; vrata se vedno odpirajo in zapirajo, kakor v procesiji se vrste obiskovalci in obiskovalke. Polno jih je okrog miz, vsi so zamišljeni v velikanske rjuhe počeckanega papirja z naslovom: „Presse“, „N. fr. Presse“, „Fremdenblatt“ etc. — Ta bere visoko politiko uvodnega članka, uni slastno požira umazani podlistek, tretji ne more oči obrniti od „Selbstmord, Betrug, Verbrechen“, četrti srpo pregleduje inserate, kako si v njih od Cupidonove strele zadeti napovedujejo shode in si pošiljajo plamene zdihljeje. Čuj krohot! Zakaj? Lej, listi s spačeni podobami, kakoršne smo čakali v abc-šoli in smo od g. učitelja včasih po prstih dobili — lej, ti jim vzbujajo tako veselje s svojimi spakirijami vere, verskih abecedov — s polzkimi ali zabavljivimi pesmami. Odidejo eni, pridejo drugi. Ljudstvo študira.

Pojdi nekoliko za severni kolodvor proti Donavi. Čudni duh ti vdari v nos, pred saboj vidiš mlakuže, precej dolgo in široko jamo, v njej nekoliko lesenih, prav nizkih koč — vse so enako, grozno zanemarjene — tam prebivajo živali — pa tudi ubogi ljudje. Poglej dva na pol naga otroka, kako se lasata in jokata. Kje so stariši? Brž ko ne v eni velikanskih tovarin, kjer si služijo trd kruh z žuljavimi rokami. V duhu si poglej procesije revnih delavcev — kako trpe od zore do mraka, od dneva do dneva, še v nedeljah nimajo počitka — reveži, kje je njihova tolažba? V Bogu? Oh, vsaj so jim Boga ukradli, iztrgali iz src. Tam-le je truma mož, kopljejo, da jim pot po obrazu teče. Mimo gresta dva duhovna; vest se jim nekako vzbudi, pa s strupeno šalo jo morajo zadušiti: „kaj, oglasi se eden, kaj, ti nam bodo odgovorili, da imamo dušo v sebi?! En kup dr... imata v vampu, ne pa duše!“ Ha, ha, ha! krohot in kosmate šale. Ljudstvo se olikuje in oblažuje.

A kaj je ta vrsta ljudi? Čvrst mož nese zastavo, drugi križ, slede mu duhovni, sivolasi

g. župnik in mlada kaplana, za njimi stopajo možje, za možmi žene; novo bandero in križ, duhovni možje, žene in tako vrsta za vrsto, truma za trumo; čuj, ti pojejo, uni molijo sv. rožni venec, tretji kličejo: sveti, sveti, sveti! Že nad poldrugo uro se pomika množica memo mene, a še ni konca. Pa vendar tam-le gredo kanoniki, škof in kardinal, vrsta mož sklene procesije. Kaj to pomeni?

Danes je 20. junija, to je prva procesija za sv. leto. Sedaj katoličani očitno spoznavajo svojo sv. vero, očitno izrekajo, da le enemu Gospodu hočejo služiti, to je Stvarniku nebes in zemlje. Njega časte in molijo, k Njemu, Očetu usmiljenemu, pošiljajo spokorne zdihljeje in molitve in sicer skupno, očitno, da tako vsaj nekoliko popravijo nečast in razžaljenje onih nesrečnih revežev, kateri Njega naravnost taje ali vsaj Njegove sv. zapovedi z nogami teptajo. Ali ni že to velik dar in težavno, tedaj pokorilno delo, da tako dolgo po solncu hodijo, da se tako očitno pokažejo v pohujšanem in nahujkanem Dunaju, ter se ne boje biti v judovskih časnikih zaničevani? Nič ne de, vsaj se borimo za večno srečo, vsaj se potimo za ohranitev človeške časti in dostojnosti, česar ne spoznajo oni, ki stavijo svojo srečo le v sedajnost, svojo čast le v to, da se morda prištevajo rodu živalskemu.

In kak prizor! Da bi se mogel dvigniti v solnčne višave in od tam gledati procesije vsega katoliškega sveta, kako se vrste dan za dnevom skozi celo leto 1875, vrste v lepem redu, v ljubeznjivi edinosti, v osramotenje vseh onih, kterim je Kristus pohujšanje in nespamet.

To je katoliški Dunaj. Kdo mu vendar še toliko vere in poguma ohrani? Ako pogledam napade v časopisih, govori, knjigah, slikah, čuditi se moram, da duh katoliški ni še popolnoma izmrl. Ni izmrl, marveč oživlja se, okrepuje se, v znamenje je današnja procesija. Katoliško ljudstvo sijajno protestuje zoper vse nasprotno napenjanje. Bog ga blagoslovi!

Domače novice.

V Ljubljani, 24. junija.

(Program 50letne slavnosti gosp. Matije Kaderžavek-a) v vrtni dvorani „pri zlati zvezdi“ dne 27. junija 1875. Začetek ob 6. uri zvečer. — 1. „Gutenbergova popotnica“ za to slavnost sestavil g. Schinzel. — 2. „Pevski pozdrav“, moški zbor. — 3. „Prolog“, govori gospodična N. Erbežnik. — 4. „Slavnostna ouvertura“, — Flotow. — 5. „Slavnostni govor.“ — 6. „Zakletev viharja“, moški zbor. — 7. „Bei uns z' Haus“, valjec. — Strauss. — 8. „Zvezdi“, moški zbor z mrmanjem in bariton-solo, poje g. A. Pucihar. — 9. Kavatina iz opere „una notte di Festa“. — Villanis. — 10. „Moj dom“, moški zbor. — 11. „Auf den Fluren“, polka mazurka. — Fährbach. — 12. „Devi“ čvetospev. — 13. „Ernst und heiter“, veliki potpouri. — Kaschte. — 14. „Pevska popotnica“, šaljivi moški zbor. — 15. Kadrija iz operete „Angot.“ — Lecocq. — 16. „V boj“, veliki moški zbor hrvatski. — 17. „Feuerfest“, polka. — Strauss. — Pevski zbor dramatičnega društva je svojo pomoč obljubiti blagovolil. — Godba c. k. 46. polka pešcev Sachsen-Meiningen svira.

(Odlikovanje.) Znani poročevalec o vrnavi zemljišnega davka na Kranjskem, gosp. Kremann, dobil je „v pripoznanje izvrstnih svojih zaslug“ naslov finančnega svetovalca.

(Mestni župan g. Laschan) je bil o sv. R. Telesu prepovedal staviti mlaje, češ, da to je kmečka navada. Pri slovesnem streljanju, kte-

rega so bili nemčurji napravili novemu deželnemu predsedniku na čast, pa so bile pred lepo okinčanim streliščem videti cele vrste mlajev. Se ni li g. deželnemu predsedniku kadilo, da ga je nemčurska inteligencija preslavljala na tak kmečk način? Naj še povemo, da pri tej priliki so nemčurski strelci ustrelili 4548krat, kar je najbolj gotovi dokaz, da je to pokanje huje motilo bližnje prebivalce, kakor trikratno zvonjenje šenklaško.

(Nemčurske mihe). V „Presse“ se bere v nekem dopisu iz Ljubljane hrepenenje po kakem nemčursko-liberalnem listu v slovenskem jeziku, češ, da ljudstvo zdaj ne dobi družih, ko „klerikalne“ slovenske liste v roke. No, le na noge s takim listom! Denarja vam ne bo zmanjkalo, saj je „dispozicijski fond“, manjkalo vam bo bralcev, če ne boste sami slovensčine se učili.

(Dramatična šola.) Še enkrat naznanjamo, da se oglasila za vstop v dramatično šolo sprejemajo še do konca tega meseca v dramatični pisarni vsak dan od 2.—4. ure popoldne v nedeljo in v torek (praznik) pa od 11.—12. ure zjutraj.

(Dr. Schaffer in dr. Schrey.) Ta dva matadora nemčurjev, od kterih mora vse priti, kar je dobrega, sta dobila na uho, da se mestni svetovalec gosp. Potočnik peča že dalj časa s študijami, kako bi se v Ljubljani že po narodnem starešinstvu pričeto, za tem pa popolnoma pozabljeno zboljšanje stranišč in kanalov po mestu dovršilo, in da misli ta svetovalec to reč v mestnem zboru sprožiti. „To pa že ne“, si mislita, „gospod Potočnik je Slovenec, in o Slovencu se ne sme brati ali slišati, da je kdaj kaj koristnega dognal.“ Gresta in se posvetujeta in nasledek je bil, da je dr. Schaffer, ki je tej reči, se ve da, toliko zvedenec, ko v zvezdoglejji, v mestnem odboru prehitel bil gosp. Potočnika, ki svojih strokovnjaških in temeljitih študij še ni popolnoma dovršil. Zdaj se bo pa zopet bahasto pisalo, da je dr. Schaffer sprožil to reč, če bo kaj iz nje, kajti dokazi učé, da ti nemčurji strašansko besedovati, a nikakor delati ne znajo. Da bi bilo mestno starešinstvo po večini narodno, potem bi se že bilo nadejati kaj od njega, tako pa ne.

Razne reči.

— Duhovske spremembe: V ljubljanski škofiji je umrl č. g. fajmošter Henrik Zagorjan 17. t. m. v Postojni, kjer je začasno bival na počitnicah. R. I. P.!

V goriški škofiji: Mestni fajmošter goriški p. n. g. Janez Kumar pa vodja in profesor semeniški, dr. Alois Zorn, sta od cesarja imenovana za častna kanonika goriškega kapiteljna.

— V Postojno gre v nedeljo po eni popoldne poseben vlak. Jama bo razsvetljena, kakor o Binkoštih, voznja stane iz Ljubljane in nazaj z vstopnico za jamo vred v II. razredu 3 gl. 80 kr. v III. razredu pa 2 gl. 80 kr.

— Nenaravni oče. Pred malo časom prišel je v nekem monakovskem predmestju mož s tremi otroci v gostilnico; ko so se bili vsedli, ukaže prinesiti piva, potem pa vpraša otroke: „Ali ste lačni, otroci?“ Odgovoré: „Da.“ „Hočete klobas?“ „Da, da!“ „Natakarica prinesite za vsacega eno klobaso in meni dve.“ „Tako, otroci, naj vam tekne; ali hočete tudi kruha?“ „Da, da!“ „Natakarica, kruha!“ Vilice so rožljale; klobase so kmalo povžite, otroci

so veseli. „Nu, vam je dišalo, otroci?“ „Da.“ „Hočete morda še klobas?“ „Da, da!“ „Natakarica mora prinesiti še enkrat klobas, ktere kmalo zginejo. Gost si je bil natočil ravno vina, pa vstal je, vzel klobuk in palico ter rekel otrokom: „Tako, otroci! Bodite le pri miru, jaz pridem kmalo, grem si le kupit nekaj smodk!“ Pet minut, četrt, pol ure — a moža le ni. Oštir pravi otrokom: „A vašega očeta dolgo ni!“ „To še naš oče niso“, odgovoré enoglasno otroci. „Mi smo se igrali na ulici, pa pride ta gospod in reče: Otroci, hočete klobas? Vsi smo djali: Da. Peljal nas je toraj tukaj sem.“ Oštir pa je kmalo spoznal zvijsačo, ter pustil otroke domu, rekoč: „O, ko bi ga jaz tukaj imel! Poslal bi ga k svojemu sosedu oštirju, da bi mu ravno tako naredil!“

Denarstvene cene. 22. junija.

Državni fond.	Denar.	Blago.
5% avstrijska papirna renta	70.15	70.25
5% renta v srebru	74.20	74.30
Srečke (lozi) 1854. l.	105.25	105.75
„ „ 1860. l. celi.	112.—	112.20
„ „ 1860. l. petinke	117.25	117.50
Premijski listi 1864. l.	134.—	135.50
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	—	—
Kranjske, koroške in primorske po 5%	—	—
Ogerske po 5%	81.80	82.10
Hrvaške in slavonske po 5%	80.75	80.75
Sedmograške po 5%	79.—	79.50
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	958.—	959.—
Unionske banke	105.25	105.50
Kreditne akcije	221.25	221.50
Nižoavstr. eskomptne družbe	800.—	805.—
Anglo-avstr. banke	120.65	120.—
Srečke (lozi).		
Kreditna po 100 gl. a. v.	167.—	167.50
Tržaške „ 100 „ k. d.	111.—	—
„ 50 „ „ „	56.50	—
Budenske „ 40 gl. a. v.	27.75	28.50
Salmove „ 40 „ „ „	36.75	37.25
Palffl-jeve „ 40 „ „ „	27.50	28.—
Clary-jeve „ 40 „ „ „	27.50	28.—
St. Genois „ 40 „ „ „	27.50	28.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	21.25	21.50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	22.75	23.75
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.25—	5.26—
Napoleonsdor	8.89	8.90—
Srebro	101.80	102.—

Telegrafične denarne cene 23. junija.

Papirna renta 70.20. — Srebrna renta 74.05. — 1860letno državno posojilo 112.— — Bankine akcije 959. — Kreditne akcije 219.75 — London 111.45 — Srebro 101.85. — Ces. kr. cekini 5.25. — 20Napoleon 8.89.

Eksekutivne dražbe.

26. junija. 3. Mat. Merhar-jevo iz Spodnje vasi (1400 gl.) v Ribnici. — 3. Jak. Pirc-ovo iz Št. Vida (400 gl.), — 3. Adolf Pohar-jevo iz Podbrega (3230 gl.), obe v Ipavi. — 3. Mart. Pirc-ovo iz Predgriča a. (2210 gl.), b. (2176 gl.) v Idriji. — 2. Jan. Mauser-jevo iz Hočunce (4620 gl.), — 1. Mat. Ivanc-ovo iz Svobodnika (1434 gl.), — 1. Jož. Jaklič-ovo iz Vidma (4450 gl.), vse v Laščah. — 2. Marije Osterman-ove iz Deskove vasi (120 gl.) — 2. Kat. Piškur-jeve (514 gl.), — 2. Jak. Springer-jevo iz Sl. Bistrice (2210 gl.), v Črnomlju. — 2. Jože Zavel-ovo iz Zgoraje Senice (4817 gl.) v Ljubljani. — 2. Tone Papis-ovo iz Senožeč (250 gl.) v Senožečah. — 2. Matija Kušter-jevo iz Olševka (3920 gl.) v Kranju. 2. Ivo Malešič-ovo z Ragovice (1890 gl.) v Metliki.

28. junija. 3. Jan. Valentinčič-ovo (1800 gl.) v Ljubljani. — 2. Andr. Papež-ovo iz Smuka (245 gl.), v Žuženberku. — 2. Lor. Zupan-ovo iz Srednje Bele (65 gl.) v Kranju.

Častiti duhovščini pa nemščine zmožnim družinam priporočamo, da naj si naroče izvrstno knjigo: (43—2)

Die Glaubens- und Sittenlehre der katholischen Kirche.

Dargestellt von Dr. Hermann Rolfus, Pfarrer u. F. J. Brändle, Rector.

Einsiedeln, New-York u. Cincinnati. — Druck u. Verlag von Gebr. Carl u. Nicolaus Benzinger, Typographen des hl. apostolischen Stuhles.

Knjiga bode obsegala 25 snopičev po 30 kr. ter bode v enem letu končana. Poseben kinč so ji brezštevilne na lesu vrezane podobe. Naročniki dobé za 2 gl. 40 kr. doplačila tudi prelepi oljnati podobi Sreca Jezusovega in Marijnega.

Naročnino sprejema g. Otokar Klerr, knjigotržec na Starem trgu v Ljubljani.

ZA STRELOVODE

špice izvrstno v ognji pozlačene ali pa tudi iz platine kovane, ktere so, kakor učé véde, dokazi in skušnje, najbolj trdne in zanesljive, izdeljuje po najnižji ceni

Valentin Zadnikar, pasar.

V Ljubljani št. petersko predmestje 143.

Dalje se čč. gg. duhovščini priporočá tudi za vsaktere cerkvene posode in orodja po najnovejšem in najlepšem slogu ceno izdelane. (44—1)

Leopold Götzl,

stanujoč blizu nunske cerkve hš.-št. 23. priporočá p. n. občinstvu svojo bogato zalogo raznih

podobarskih, malarskih in zlatarskih reči, na papirju, platnu ali kositarju; podobe rezljane iz lesa, ali narejene iz gipsa.

Prodaja tudi vse, kar se potrebuje za šolo in sploh pisarske reči.

Naprodaj je lep križev pot z okvirjem visok 25" in širok 20"; ravno tako tabernakelj in krsten kamen, več velikih podob Križanega za pokopališča, in več družega.

Priporočam se vsim gospodom duhovnom tudi za prenovljanje ali izdelovanje oltarjev, prižnic in križevih potov, z eno besedo, vsih cerkvenih reči, ter obetam pošteno delo in kolikor mogoče po nizki ceni.

Sprejemam tudi vsa naročila cerkvenih oblek, bander in pa cerkvenega perila ter obetam vsa naročila izvrševati po željah prečastitih naročnikov in jim z dobrim blagom postreči. (46—1)

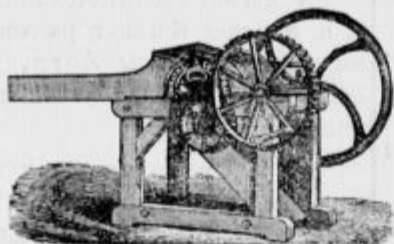
VOJSKE

sicer še ne bo tako brž, pač pa se nam že bliža čas žetve in

mlačve.

Mlatiči bodo dragi, to je gotovo, in se bodo vrh tega težko dobivali, žita pa bo, kakor kaže, mnogo, in ker se samo ne omlati, treba priskrbeti si že za časa drugih pripomočkov. Taki pripomočki so

ročne mlatilnice na cveke,

pri kterih ima troje, k večemu čvetero ljudi, možkih ali žensk, opraviti, in kterih vsaka na dan 30 do 40 mernikov žita namlati. Pri tem je zrnje že očiščeno plev, klasje do zadnjega zrnja omlačeno.

Teh mlatilnic je bilo lansko leto mnogo prodanih in kupci jih na vso moč hvalijo. Goniti in rabiti jih je prav lahko. Lansko leto so se prodajale po 132 gl. 50 kr., letos pa je cena znižana na 115 gl. v Ljubljani.

Zato mislimo, da ne bo noben količikaj veči posestnik zamudil napraviti si tako koristno mlatilnico; če pa je eden sam ne zmore, naj si jo napravijo po dva, trije, štirje, tudi cele vasi ali občine skup. Da se že v enem letu splača, to je iz vsega tega gotovo vsakemu jasno. Dajó se tudi za plačo v obrokih.

Vsi drugi poljski in kmetijski stroji se lahko dobé, ako se naroče.

Zaloga ročnih mlatilnic v Ljubljani je pri

Jož. Debevca,

v Gradišči ob tržaški cesti hiš.-št. 57.

(45—1)